

4^ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ

Κείμενο 1

« Γιατί το ταξίδι αξίζει περισσότερο από τον ίδιο τον προορισμό; »

Όλοι έχουμε ζήσει τη χαρά της προετοιμασίας για ένα ταξίδι. Την ανυπομονησία πριν ξεκινήσουμε, τα αστεία με τους φίλους, τη σκέψη πως σύντομα θα βρεθούμε κάπου αλλού, μακριά από την καθημερινότητα. Κι όμως, αν το σκεφτεί κανείς βαθύτερα, συχνά η πιο όμορφη πλευρά του ταξιδιού δεν είναι ο προορισμός, αλλά το ίδιο το ταξίδι. Η διαδρομή, οι στιγμές, τα απρόοπτα και οι άνθρωποι που μας συνοδεύουν αποτελούν την ουσία της εμπειρίας. Ενώ ο προορισμός κρατάει λίγο, το ταξίδι μένει χαραγμένο μέσα μας. Στο πλαίσιο ενός ταξιδιού με φίλους προς ένα χωριό, ένα νησί, μπορούμε να αντιληφθούμε πόσο πολύτιμη είναι η διαδρομή και όχι απλά η άφιξη μας στον τελικό μας προορισμό.

Το ταξίδι αρχίζει από τη στιγμή που μπαίνουμε στο αυτοκίνητο, οι φίλοι γελάνε, τραγουδούν, τσακώνονται για το ποιος θα βάλει μουσική, σταματούν για καφέ ή για να τραβήξουν φωτογραφίες. Αυτές οι μικρές στιγμές, που μπορεί τότε να φαίνονται ασήμαντες, είναι τελικά εκείνες που θυμόμαστε περισσότερο. Ο προορισμός, μπορεί να είναι όμορφος - που σίγουρα είναι- αλλά το γέλιο στο δρόμο και η χαρά της διαδρομής, είναι εκείνα που μένουν μέσα μας ανεξίτηλα. Το ταξίδι, λοιπόν, αποκτά συναισθηματική αξία γιατί μετατρέπεται σε εμπειρία, σε ιστορία που θα θυμόμαστε για καιρό.

Όταν ταξιδεύεις με φίλους μοιράζεστε σκέψεις, ακόμη και σιωπές. Οι σχέσεις που σου επιτρέπουν να βρίσκεστε στον ίδιο χώρο αλλά στην απόλυτη σιωπή, δίχως αυτό να είναι άβολο, είναι οι βαθιές και αληθινές σχέσεις. Μαθαίνεις καλύτερα τον άλλον, βλέπεις πλευρές του χαρακτήρα του που δεν φαίνονται στην καθημερινότητα. Το ταξίδι γίνεται έτσι μια μορφή επικοινωνίας και συντροφικότητας. Ο προορισμός, αντίθετα, συχνά διασπά την παρέα -άλλος θέλει να ξεκουραστεί, άλλος να βγει βόλτα. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού όμως, είστε όλοι μαζί, μοιράζεστε τον ίδιο δρόμο και τον ίδιο στόχο.

Η διαδρομή προς ένα χωριό συνήθως περνά μέσα από όμορφα τοπία -βουνά, ελιές, ποτάμια, μικρές στάσεις σε χωριά που δεν ήξερες καν ότι υπάρχουν. Αυτή η αίσθηση της μετάβασης, της αλλαγής, είναι αναζωογονητική. Ο προορισμός, όσο όμορφος κι αν είναι, δεν έχει αυτή τη δυναμική. Το ταξίδι είναι μια κίνηση συνεχώς μεταβαλλόμενη, εικόνες που αλλάζουν συνεχώς. Είναι μια εμπειρία που σε γεμίζει αισθήσεις -τη μυρωδιά του βουνού, τον ήχο του ραδιοφώνου, την αφή του τιμονιού, το γέλιο των φίλων.

Η προσμονή να φτάσεις κάπου που δεν έχεις ξαναπάει ή έχεις επισκεφθεί και αγάπησες τόσο ώστε να το επιλέξεις ξανά, η περιέργεια για το τι θα δεις και τι θα ζήσεις, δημιουργούν ενθουσιασμό και ζωντάνια. Συχνά αυτή η αίσθηση είναι πιο δυνατή από την ίδια την άφιξη. Όταν φτάνεις, το συναίσθημα σταθεροποιείται, αλλά όσο ταξιδεύεις, υπάρχει μια διαρκής ένταση, μια ευχάριστη ανυπομονησία. Το ίδιο το ταξίδι είναι, με έναν τρόπο, η χαρά της αναμονής που δεν θες να τελειώσει. Η ψυχολογία του ταξιδιού είναι μοναδική.

Ένα ταξίδι με φίλους δεν είναι πάντα εύκολο. Μπορεί να χαθείτε, να κουραστείτε, να υπάρξουν μικρές διαφωνίες. Αυτά όμως είναι κομμάτι της εμπειρίας. Μαθαίνεις να έχεις υπομονή, να συμβιβάζεσαι, να βοηθάς, να γελάς ακόμα και στις δυσκολίες. Το ταξίδι σε διδάσκει συνεργασία και ανθεκτικότητα -δεξιότητες που δεν θα αποκτούσες απλώς μένοντας με τον άλλον στον προορισμό.

Ακόμα και μια απλή διαδρομή μέχρι ένα χωριό είναι ένα μικρό άνοιγμα στον κόσμο. Βλέπεις νέες περιοχές, γνωρίζεις άλλους ανθρώπους, ακούς τοπικές ιστορίες και ντοπιολαλιές, δοκιμάζεις φαγητά που δεν ήξερες. Το ταξίδι, με άλλα λόγια, σε φέρνει σε

επαφή με το κάτι ξένο, κάτι διαφορετικό, σε κάνει πιο ανοιχτό και πιο δεκτικό. Ο προορισμός, αντίθετα, είναι κάτι συγκεκριμένο και πιο περιορισμένο.

Το ταξίδι αξίζει περισσότερο από τον προορισμό γιατί είναι γεμάτο εμπειρίες, εικόνες, συναισθήματα και μαθήματα. Είναι το κομμάτι που μας διδάσκει να απολαμβάνουμε τη διαδρομή, να είμαστε ανοιχτοί στα απρόοπτα, να μοιραζόμαστε στιγμές με ανθρώπους που αγαπάμε. Ο προορισμός είναι ένας στόχος, αλλά χωρίς το ταξίδι δεν θα είχε νόημα. Όταν το ταξίδι τελειώσει, ο τόπος μπορεί να ξεχαστεί, όμως οι στιγμές του δρόμου μένουν για πάντα μέσα μας. Γιατί τελικά, η αξία δεν βρίσκεται στο πού φτάνεις, αλλά στο πώς έφτασες εκεί.

Ερωτήσεις

1. Ποια πρόταση αληθεύει:

- A. Είναι σημαντικό οι άνθρωποι να κάνουν ταξίδια, για να γνωρίζουν τα νησιά και τα χωριά του τόπου μας
- B. Τα ταξίδια είναι κουραστικά, γιατί χρειάζονται πολλές προετοιμασίες, χρόνος και χρήματα
- Γ. Στα ταξίδια οι σχέσεις δοκιμάζονται και μπορεί και να καταστραφούν
- Δ. τα ταξίδια μένουν χαραγμένα μέσα σας και δεν ξεχνάμε ποτέ τις όμορφες αναμνήσεις που δημιουργήσαμε

2. Ποια πρόταση δεν αληθεύει:

- A. Κατά την διάρκεια του ταξιδιού το άτομο νιώθει ότι ανανεώνεται
- B. τα ταξίδια είναι μια εμπειρία που σε γεμίζει ενθουσιασμό
- Γ. Ο προορισμός σε ένα τόπο δημιουργεί μια ευχάριστη ανυπομονησία
- Δ. Τα ταξίδια κάνουν το άτομο πιο ανοιχτό και πιο δεκτικό

3. Συνώνυμο της λέξης «ανεξίτηλα» είναι :

- A. μόνιμα
- B. ανεπανόρθωτα
- Γ. ανεπιστρεπτί
- Δ. αμετάκλητα

4. Η πρόταση «όταν φτάνεις» είναι :

- A. χρονική, ονοματική, επιρρηματικός προσδιορισμός χρόνου
- B. χρονική, επιρρηματική, αντικείμενο του χρόνου
- Γ. χρονική, επιρρηματική, επιθετικός προσδιορισμός
- Δ. χρονική, επιρρηματική, επιρρηματικός προσδιορισμός χρόνου

5. Η πρόταση «ένα ταξίδι με φίλους δεν είναι πάντα εύκολο» είναι :

- A. Σύνθετη και αποφαντική
- B. επιφωνηματική και επαυξημένη
- Γ. Επαυξημένη και αποφαντική
- Δ. ονοματική και δευτερεύουσα

6. «ντοπιολαλιές» τι είδους συνθετικό είναι;

- A. κτητικό
- B. προσδιοριστικό
- Γ. παρατακτικό
- Δ. αντικειμενικό

7. «αλλά χωρίς το ταξίδι δεν θα είχε νόημα»: Ποια από τις παρακάτω λέξεις είναι ομόρριξη με τον υπογραμμισμένο τύπο;

- A. νόσημα
- B. ατόπημα
- Γ. διανοούμενος
- Δ. νοθεία

8. «Στο χωριό: “Η διαδρομή προς ένα χωριό συνήθως περνά μέσα από όμορφα τοπία”...» Οι υπογραμμισμένοι όροι αυτής της εκφώνησης πώς χαρακτηρίζονται;

- A. ομώνυμα
- B. παρώνυμα
- Γ. τονικά παρώνυμα
- Δ. σύνθετα

9. «Αυτές οι μικρές στιγμές, που μπορεί τότε να φαίνονται ασήμαντες, είναι τελικά εκείνες που θυμόμαστε περισσότερο.» Με ποιον απο τους παρακάτω όρους είναι αντώνυμη η υπογραμμισμένη λέξη;

- A. λησμονούμε
- B. υπενθυμίζουμε
- Γ. μνημονεύουμε
- Δ. νοσταλγούμε

10. «Το ίδιο το ταξίδι είναι, με έναν τρόπο, η χαρά της αναμονής που δεν θες να τελειώσει.» Τι ισχύει για τον υπογραμμισμένο όρο;

- A. ότι είναι άκλιτος τύπος αντωνυμίας
- B. ότι είναι οριστική αντωνυμία
- Γ. ότι είναι επίθετο
- Δ. ότι είναι σε ενικό αριθμό και αιτιατική πτώση

Κείμενο 2

«Απείρανθος Νάξου: το μαρμάρινο χωριό της Νάξου»

Οι Κυκλάδες είναι γνωστές σε όλο τον κόσμο για τις παραλίες τους και τα παραθαλάσσια ψαροχώρια τους, την έντονη καλοκαιρινή νυχτερινή ζωή και τους ανεμόμυλους που «αγναντεύουν» τη θάλασσα.

Υπάρχει, όμως, ένα κυκλαδονήσι που ενώ τα έχει όλα αυτά, έχει και κάτι ακόμα. Ορεινά χωριά, με γραφικά σπίτια και σοκάκια, με πολιτιστικές επιλογές και ντόπιους παραγωγούς που φτιάχνουν εξαιρετικά τυριά και προϊόντα από κρέας. Η Νάξος. Και ίσως το πιο όμορφο από αυτά τα χωριά είναι η Απείρανθος.

Το χωριό με τα πετρόκτιστα σπίτια, με τις δικές του παραδόσεις, με τα δικά του προϊόντα, με τους σημαντικούς Έλληνες που γεννήθηκαν εδώ. Εμείς βρεθήκαμε στο «μαρμάρινο χωριό» που βρίσκεται στους πρόποδες του όρους Φανάρι, ανάμεσα σε δύο κοιλάδες με αμπέλια και περιβόλια, μία χειμωνιάτικη αλλά όχι χιονισμένη μέρα του Ιανουαρίου. Αυτό που εντυπωσιάζει στην Απείρανθο είναι ότι διατηρεί σχεδόν ανέπαφη την αρχιτεκτονική της μορφή, η οποία προέρχεται από την εποχής της Ενετοκρατίας. Άλλωστε όλο το χωριό είναι χαρακτηρισμένο ως παραδοσιακός οικισμός. Μάλλον το καύχημα αυτής της αρχιτεκτονικής

στην Απείρανθο είναι ο πύργος του Ζευγώλη. Αποκλείεται να μην τον δείτε αν έρθετε εδώ καθώς είναι χτισμένος στην είσοδο του χωριού. Ένα εντυπωσιακό οικοδόμημα του 17ου αιώνα φτιαγμένο πάνω σε βράχο. Αλλά δεν είναι μόνο αυτό που θα σας εντυπωσιάσει, καθώς όλο το χωριό διασχίζουν μαρμάρινα καλντερίμια με αψιδωτές καμάρες, όμορφα πέτρινα σπίτια και πύργοι.

Ένα χωριό με τη δική του γλώσσα

Ο τοπικός πολιτισμός έχει σαφή διαφορά από τα άλλα χωριά των Κυκλάδων, ακόμα και από τα άλλα χωριά της Νάξου. Μία θεωρία είναι ότι αυτό έχει να κάνει με την κρητική, σφακιανή και ανωγειανή καταγωγή των κατοίκων του. Ακόμα κι αν δεν είναι 100% επιβεβαιωμένη αυτή η θεωρία, το σίγουρο είναι πως οι Απειραθιώτες διατηρούν αρκετά ήθη και έθιμα που μοιάζουν με αυτά της Κρήτης.

Στα γλέντια τους σχεδόν πάντα υπάρχουν κρητικές λύρες και λαούτα. Η Απείρανθος είναι γνωστή και σαν «το χωριό που στιχουργεί». Πολλοί από τους περίπου 550 κατοίκους έχουν ταλέντο στην αυτοσχέδια ποίηση και η Απείρανθος έχει τις δικές της μαντινάδες. Εδώ λέγονται «κοτσάκια». Επίσης στη ντοπιολαλιά είναι σύνηθες ο φθόγγος «ρ» να αντικαθίσταται με το «λ», κάτι που γίνεται και στα κρητικά.

Η «νόστιμη» Νάξος

Αν και στο νησί θα βρείτε φρεσκότατα ψάρια, η Νάξος είναι το πιο «κρεατογαλακτομικό» νησί των Κυκλάδων. Από γραβιέρα Νάξου, προϊόν ΠΟΠ, τοπικά κρέατα, πατάτες Νάξου με την ιδιαίτερη γεύση, μέχρι πατούδο, δηλαδή κατσίκι ή αρνί γεμιστά με χόρτο και ρύζι, πίτες και θυμαρίσιο μέλι ο καλοφαγάς επισκέπτης θα βρει αυτό που ψάχνει.

Το χωριό με τα πέντε μουσεία

Ο επισκέπτης θα εντυπωσιαστεί από το γεγονός πως σε ένα τόσο μικρό μέρος υπάρχουν τόσες καλές πολιτιστικές προτάσεις. Στην Απείρανθο υπάρχουν πέντε μουσεία: Αρχαιολογικό, Φυσικής Ιστορίας, Γεωλογικό, Λαογραφικό και το Μουσείο Παιδικού Πολιτισμού. Στο χωριό υπάρχει και η μεγαλύτερη βιβλιοθήκη των Κυκλάδων.

Ερωτήσεις

11. Σύμφωνα με το κείμενο:

- A. η ενετική αρχιτεκτονική μορφή του χωριού είναι αλλοιωμένη
- B. μέρος της Απειράνθου χαρακτηρίζεται ως παραδοσιακός οικισμός
- Γ. ο πύργος του Ζευγώλη θεωρείται το σημαντικότερο μνημείο του χωριού
- Δ. δύσκολα διακρίνει κανείς τον πύργο του Ζευγώλη
- Ε. σε ένα μόνο σημείο της Απειράνθου υπάρχουν μαρμάρινα καλντερίμια με αψιδωτές καμάρες

12. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις δεν αληθεύει σύμφωνα με το κείμενο;

- A. Εντοπίζονται σημαντικές πολιτιστικές διαφορές μεταξύ της Απειράνθου και άλλων κυκλαδίτικων χωριών.
- B. Οι κάτοικοι της Απειράνθου είναι βέβαιο ότι έχουν απώτερη κρητική καταγωγή.
- Γ. Τα ήθη και τα έθιμα των Απειραθιωτών και των Κρητικών έχουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά.
- Δ. Οι μαντινάδες στην Απείρανθο αποκαλούνται «κοτσάκια».

Ε. Οι ντόπιοι στην Απείρανθο συνηθίζουν να τοποθετούν στις λέξεις το «ρ» αντί του «λ».

13. «Μάλλον το καύχημα αυτής της αρχιτεκτονικής στην Απείρανθο είναι ο πύργος του Ζευγώλη»: Στην πρόταση η λέξη «καύχημα» συντακτικά λειτουργεί ως:

- Α. υποκείμενο του «είναι»
- Β. επιθετικός προσδιορισμός της «αρχιτεκτονικής»
- Γ. κατηγορούμενο του «είναι»
- Δ. κατηγορούμενο του «πύργου»
- Ε. αντικείμενο του «είναι»

14. «όλο το χωριό διασχίζουν μαρμάρια καλντερίμια με αφιδωτές καμάρες, όμορφα πέτρινα σπίτια και πύργου»: Στην πρόταση το υποκείμενο/τα υποκείμενα είναι:

- Α. χωριό
- Β. καλντερίμια
- Γ. καμάρες
- Δ. καλντερίμια, καμάρες, σπίτια, πύργοι
- Ε. καλντερίμια, σπίτια, πύργοι

15. Ποια από τις παρακάτω λέξεις είναι ετυμολογικά συγγενής με τη λέξη «γραφικά»;

- Α. παραδοσιακά
- Β. ειδυλλιακά
- Γ. λαϊκά
- Δ. γραμμικά
- Ε. αυθεντικά

16. Στην πρόταση: «Ο τοπικός πολιτισμός έχει σαφή διαφορά από τα άλλα χωριά των Κυκλάδων»: η υπογραμμισμένη λέξη γραμματικά είναι:

- Α. αντικείμενο
- Β. κατηγορούμενο
- Γ. ουσιαστικό
- Δ. επίθετο
- Ε. επίρρημα

17. Η κουζίνα της Νάξου είναι γνωστή για :

- Α. τα φρεσκότατα ψάρια
- Β. κρέατα και γαλακτοκομικά προϊόντα
- Γ. θυμαρίσιο μέλι
- Δ. πατάτες Νάξου
- Ε. τίποτα από τα παραπάνω

18. Η φράση «μαρμάρينو χωριό» : χρησιμοποιείται ως :

- Α. μεταφορά
- Β. παρομοίωση
- Γ. κυριολεξία
- Δ. προσωποποίηση
- Ε. υπερβολή

19. «Αποκλείεται να μην τον δείτε αν έρθετε εδώ καθώς είναι χτισμένος στην είσοδο του χωριού.» στην περίοδο λόγο κατά σειρά υπάρχουν:

- A. κύρια πρόταση, δευτερεύουσα βουλητική, δευτερεύουσα υποθετική, δευτερεύουσα αιτιολογική
- B. κύρια πρόταση, δευτερεύουσα τελική, δευτερεύουσα υποθετική, δευτερεύουσα αιτιολογική
- Γ. κύρια πρόταση, δευτερεύουσα τελική, δευτερεύουσα υποθετική, δευτερεύουσα χρονική
- Δ. δευτερεύουσα βουλητική, δευτερεύουσα υποθετική, δευτερεύουσα αιτιολογική, κύρια πρόταση
- Ε. κύρια πρόταση, δευτερεύουσα βουλητική, δευτερεύουσα εναντιωματική, δευτερεύουσα αιτιολογική

20. Ένα εντυπωσιακό οικοδόμημα του 17ου αιώνα φτιαγμένο πάνω σε βράχο.: Συντακτικά πως αναγνωρίζεται η υπογραμμισμένη φράση;

- A. επιρρηματικός προσδιορισμός τόπου
- B. επιθετικός προσδιορισμός τόπου
- Γ. εμπρόθετος προσδιορισμός τόπου
- Δ. αιτιατική του τόπου
- Ε. ουσιαστικό